

คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงิน
และบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย
**Accountant Attributes in Digital Era on the Performance
Quality of Finance and Accounting Professional in Higher
Education Institution of Northeastern, Thailand**

ตุ๊กตา บุรีรัมย์¹, สุรนา บุญเหลือ²

Tukta Bureerum¹, Sutana Boonlua²

¹นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Financial and Accounting Academic Officer Mahasarakham Business School Mahasarakham University

โทรศัพท์มือถือ 081-6625410 tukta.130280@gmail.com, tukta.b@acc.msu.ac.th

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

²Assistant Professor Mahasarakham Business School Mahasarakham University

Received 05 March, 2026

Revised 08 July, 2026

Accepted 21 July, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลและคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 2) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 138 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์ การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า นักบัญชียุคดิจิทัลของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ มากกว่า 40 ปี สถานภาพโสด สำเร็จการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน 25,001–35,000 บาท และประเภทสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณภาพของการ

ปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านความประหยัดคุ้มค่า ด้านความถูกต้องแม่นยำ และด้านความรวดเร็วทันเวลา ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม และด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน และด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล, คุณภาพของการปฏิบัติงาน,
นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Abstract

This study aimed to: (1) examine the characteristics of digital-age accountants and the work performance quality of finance and accounting officers in higher education institutions in Northeastern Thailand, and (2) investigate the relationships between the characteristics of digital-age accountants and the work performance quality of finance and accounting officers in higher education institutions in Northeastern Thailand. Data were collected from a sample of 138 finance and accounting officers employed at higher education institutions in Northeastern Thailand using a structured questionnaire. The data were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics comprising multiple correlation analysis, simple regression analysis, and multiple regression analysis.

The findings revealed that the majority of the respondents were female, over 40 years of age, single, held a master's degree as their highest educational qualification, had more than 15 years of work experience, earned a monthly income ranging from 25,001 to 35,000 Thai Baht, and were employed at Rajabhat Universities. Overall, the respondents rated the characteristics of digital-age accountants at a high level. When each dimension was considered separately, the information technology competency dimension received the highest mean score. Furthermore, the overall work performance quality and its individual dimensions were rated at the highest level, particularly cost-effectiveness, accuracy, and timeliness, respectively.

The results of the relationship analysis indicated that the information technology competency dimension of digital-age accountants was negatively associated with and negatively affected overall work performance quality. In contrast, work flexibility and communication and teamwork were positively associated with and positively affected overall work performance quality. These relationships were statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Digital accountant features, Quality of performance, Attributes Staff in Higher Northeastern Thailand.

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและก้าวเข้าสู่ยุคเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) หรือยุคดิจิทัล จึงส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการสื่อสารเทคโนโลยีไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือที่สนับสนุนการปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องสำคัญในชีวิตประจำวันของทุกคน เพื่อให้ธุรกิจและหน่วยงานที่ตนเองปฏิบัติงานมีความเจริญก้าวหน้าสถานการณ์ทันต่อโลกภายนอก “ยุคดิจิทัล” เป็นยุคเศรษฐกิจที่เฟื่องฟูและมีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยจะต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ นักบัญชีเป็นหัวใจสำคัญและเป็นแกนหลักในการเชื่อมต่อให้ภารกิจของส่วนงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จคล่องตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานจึงมีบทบาทสำคัญทั้งในเรื่องของการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตประจำวัน ดังนั้น นักบัญชีที่ดีจะต้องมีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เมื่อเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามามีบทบาทต่อนักบัญชีมากขึ้น หน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องเร่งสร้างผู้ประกอบการวิชาชีพนักบัญชีที่เป็นยุคดิจิทัล (สุพัตรา หารัญดา, 2566) ให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และมีความพร้อมในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เข้ากับการทำงานได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ คุ่มค่า ทันเวลา และบรรลุสู่ความสำเร็จของงาน ซึ่งจะสะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงของหน่วยงาน ดังนั้นนักบัญชีต้องเร่งพัฒนาศึกษาหาความรู้ในการทำความเข้าใจ และติดตามมาตรฐานทางการบัญชี ตลอดจนกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีต่าง ๆ เหล่านี้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางการเงิน รวมทั้งใช้ดุลยพินิจในการให้คำแนะนำและสนับสนุนการตัดสินใจ ซึ่งบทบาทของนักบัญชียังคงจำเป็นต่อการบริหารจัดการข้อมูลและการวางแผนของหน่วยงานในยุคดิจิทัล

นักบัญชีในยุคดิจิทัลต้องสามารถปฏิบัติเทคโนโลยีผนวกกับวิชาชีพบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการปรับตัวและพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของนักบัญชีในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมคือนักบัญชีจะบันทึกบัญชีบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ จำแนกสรุปเป็นรายงานทางการเงิน กระทั่งขอคืบบัญชีและปิดงบ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหารเพื่อประกอบการตัดสินใจเท่านั้น แต่เนื่องจากจากสภาพเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนย้ายแรงงานในภูมิภาคอาเซียนและการแข่งขันในประเทศและต่างประเทศที่มีความรุนแรงมากขึ้น (สภาวิชาชีพบัญชี, 2568) นักบัญชียุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะและใช้เครื่องมือซอฟต์แวร์เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามาเป็นตัวช่วยในการทำงานด้วยวิชาชีพเป็นการยกระดับความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพ งานด้านการบัญชีมีความสำคัญอย่างมากในการดำเนินงานของสถาบันการศึกษา เนื่องจากเป็นงานที่รวบรวมข้อมูลด้านการตลาด ด้านการเงิน และด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล มาประมวลผลเป็นสารสนเทศทางการบัญชีและนำเสนอต่อผู้บริหารของหน่วยงานได้ทราบเป็นประจำ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและพนักงาน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เช่น

สถาบันการเงิน หน่วยงานราชการ คู่แข่งขัน นักวิชาการ และผู้ใช้อย่างอื่นที่สนใจ เมื่อการจัดเก็บและบันทึกรายการค้าไม่ได้จัดพิมพ์ลงบนเอกสารเพียงอย่างเดียว แต่มีการนำเทคโนโลยีที่จัดเป็นเครื่องมือพิเศษ เช่น เครื่องสแกนเนอร์ เข้ามาอ่านข้อมูลบนรหัสแท่งเพื่อบันทึกการรายการค้าหลังจากนั้น ข้อมูลของรายการค้าจะถูกส่งเข้าไปประมวลผลที่เครื่องคอมพิวเตอร์โดยการใช้ซอฟต์แวร์ทางการบัญชีแทนการใช้พนักงานหรือเจ้าหน้าที่บัญชี บันทึกบัญชี และเมื่อผู้บริหารต้องการทราบความเคลื่อนไหวของรายการขาย รายการสินค้าคงเหลือ รายการเกี่ยวกับเงินสดรับ หรือยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภท ผู้บริหารสามารถเรียกดูข้อมูลเหล่านี้ ได้ผ่านทางจอภาพแทนการพิมพ์เป็นเอกสารรายงาน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีนี้ หน่วยงานจะต้องจ่ายลงทุนเกี่ยวกับการจัดหาฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ เป็นเงินจำนวนมาก รวมทั้งต้องจ้างพนักงานที่มีความรู้ความชำนาญ เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำเข้ามาในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถนำข้อมูลที่จัดเก็บอย่างเป็นระบบในฐานข้อมูลมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับรูปแบบของการดำเนินงานที่เปลี่ยนแปลงไป (สุพัตรา หารัญดา, 2566) ดังนั้นเมื่อนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เข้ามามีใช้ในการปฏิบัติงาน นักบัญชียุคดิจิทัลย่อมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลา เพิ่มความแม่นยำในการตรวจสอบงาน ลดต้นทุนในการดำเนินงาน ตอบสนองนโยบายของผู้บริหาร สร้างความเชื่อมั่นและการยอมรับของข้อมูล ทำให้เกิดทักษะ ความเชี่ยวชาญและเกิดประสิทธิภาพของงาน

คุณภาพของการปฏิบัติงานคือความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของงานตามที่ได้กำหนดไว้ ด้วยวิธีการที่รวดเร็ว ส่งผลให้หน่วยงานมีความเจริญก้าวหน้า การปฏิบัติงานไม่เพียงแต่ต้องมีความสุขเท่านั้น แต่ต้องเป็นการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วย จึงจะทำให้พนักงานได้ชื่อว่าเป็นคนปฏิบัติงานที่ปฏิบัติงานดี ปฏิบัติงานเก่ง จนเป็นที่พึงพอใจของผู้บริหาร และเพื่อนร่วมงาน (กมลรัตน์ สัมมาตริ, 2563). ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคโลกาภิวัตน์ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน บุคลากรจึงต้องได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านสมอง ปัญญาและแรงงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพหรือขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งการบริหารหน่วยงานให้ได้ประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการปฏิบัติงานมักจะแยกไม่ออกกับประสิทธิผล (Effectiveness) ในการปฏิบัติงาน เพราะการปฏิบัติงานนั้นจะมีประสิทธิภาพไม่ได้ ถ้าหากว่าในการปฏิบัติงานนั้นไม่มีประสิทธิผล ซึ่งหมายความว่าการทำงานจะไม่บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และในการดำเนินงานของหน่วยงานที่สะท้อนถึงผลสำเร็จและผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับดี ซึ่งถือได้ว่าในหน่วยงานมีประสิทธิภาพในขณะเดียวกัน ประสิทธิภาพของหน่วยงานนอกจากจะพิจารณาถึงทรัพยากร เช่น คน เงิน วัสดุ ที่เป็นปัจจัยนำเข้าและผลผลิตของหน่วยงาน คือการบรรลุเป้าหมายแล้วหน่วยงานในฐานะที่เป็นหน่วยงาน (พิชญภา ศิลาอ่อน, 2566)

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันที่จัดการศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา มีทั้งที่เป็นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี คือ ระดับบัณฑิตศึกษา โดยทั่วไปส่วนใหญ่ใช้คำว่า "มหาวิทยาลัย" เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญเป็นอันดับต้น เพราะเป็นการพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพต่าง ๆ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของประเทศภายใต้กรอบภารกิจที่ต้องปฏิบัติ คือ การผลิตบัณฑิต อันเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยการศึกษา วิเคราะห์ สถาบันอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีบทบาทหลักในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่, การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ,2568)

นักบัญชียุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน เนื่องจากต้องปรับตัวเพื่อใช้ประโยชน์จากการนำเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ข้อมูล และให้คำแนะนำเชิงกลยุทธ์แก่ผู้บริหาร ซึ่งนักบัญชีไม่ได้เป็นเพียงผู้บันทึกข้อมูลทางการเงินอีกต่อไป แต่ต้องเป็นนักวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ให้คำปรึกษาและผู้ที่สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงาน รวมถึงระบบการเงินและบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ซึ่งนักบัญชีต้องมีทักษะด้านดิจิทัล ความสามารถ

ในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ความยืดหยุ่น และความสามารถในการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ทันเวลา ความประหยัด คุ่มค่า และบรรลุเป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษาของไทย

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยคุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย และทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมุติฐานการวิจัย

H₁: คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H₂: คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H₃: คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H₄: คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

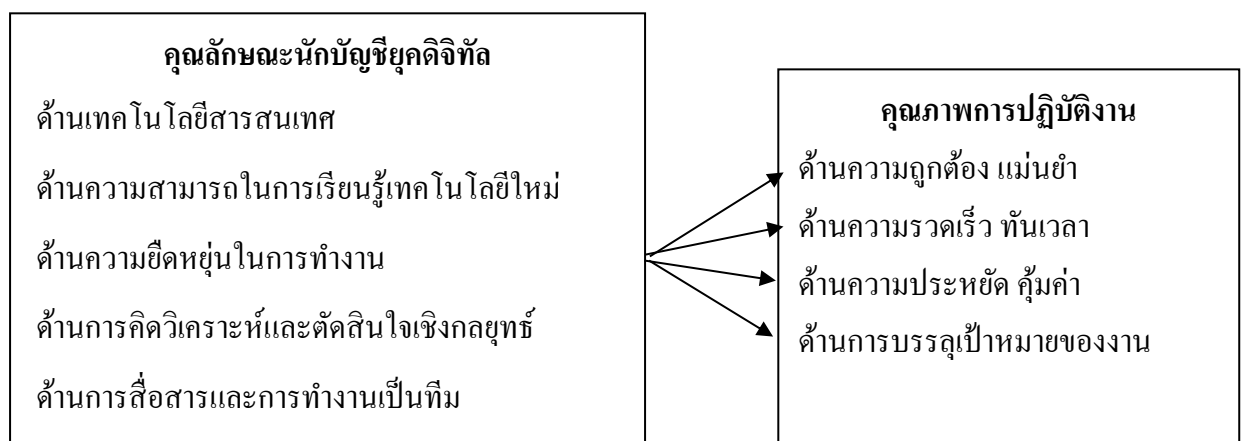
H₅: คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์และผลกระทบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 519 คน (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2568) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และใช้วิธีกำหนดกลุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ จำนวน 221 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คำนวณจากสูตรได้จำนวน 221 เมื่อครบกำหนด 1 เดือน ผู้วิจัยเก็บได้จริงจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 26.58 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่าการส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อย ร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ตอบแบบสอบถาม แยกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษา

ลำดับที่	ประเภทสถาบันอุดมศึกษา	จำนวน ประชากร (คน)	กลุ่ม ตัวอย่าง (คน)	จำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม (คน)
1	มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ	221	94	18
2	มหาวิทยาลัยของรัฐ	124	52	42
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	131	55	60
4	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	26	11	6
5	มหาวิทยาลัยเอกชน	17	9	12
รวม		519	221	138

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 ขอบเขตระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วันที่ 30 กันยายน – 30 ตุลาคม 2568

2.3 ขอบเขตเนื้อหา

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของการปฏิบัติงาน

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

2.4 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วย

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่

ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน

ด้านการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

ด้านความถูกต้อง แม่นยำ

ด้านความรวดเร็ว ทันเวลา

ด้านความประหยัด คุ่มค่า

ด้านการบรรลุเป้าหมายของงาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน และประเภทสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 17 ข้อ ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ข้อ ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ จำนวน 4 ข้อ ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน จำนวน 3 ข้อ ด้านการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ จำนวน 3 ข้อ และด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 17 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความถูกต้องแม่นยำ จำนวน 4 ข้อด้านความรวดเร็ว

ทันเวลา จำนวน 4 ข้อ ด้านความประหยัดคุ้มค่า จำนวน 4 ข้อ และด้านการบรรลุเป้าหมายของงาน จำนวน 5 ข้อ

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือ จากศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลและคุณภาพของการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญที่มี ประสบการณ์ในการทำวิจัย 5 ปีขึ้นไป เป็นผู้ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาความครบถ้วนถูกต้อง และ ครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย เครื่องมือวิจัยโดยไปแบบประเมินเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC) โดยข้อคำถามต้องมีค่า IOC รายข้อ มากกว่า 0.5 ทุกข้อ จากนั้นนำ แบบสอบถามไปทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี Try-Out กับบุคลากรสายสนับสนุนของ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation ซึ่งคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล มีค่า อำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.403 – 0.695 และคุณภาพของการปฏิบัติงาน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ ระหว่าง 0.550 - 0.881 สอดคล้องกับ Nunnally (1987) ได้นำเสนอว่าการทดสอบค่าอำนาจจำแนกเกิน กว่า 0.40 เป็นค่าที่ยอมรับได้ว่าเครื่องมือการวิจัยมีคุณภาพเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล การวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างได้ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยรวมและเป็นราย ด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีคอนบาค (Cronbach) ซึ่งคุณลักษณะนัก บัญชียุคดิจิทัล มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.777 – 0.841 และคุณภาพของการปฏิบัติงาน มีค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.839 – 0.891 สอดคล้องกับ Nunnally และ Berstein (1994) ได้นำเสนอ ว่า การหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ในระดับมากกว่า 0.70 เป็นค่าที่ยอมรับได้ว่า เครื่องมือวิจัยมีคุณภาพที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างได้ เพื่อดำเนินการขอ พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน แบบเร่งรัด ต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย พร้อม ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของเอกสาร
2. ดำเนินเก็บข้อมูลจากนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเริ่มเก็บข้อมูลแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ วันที่ 30 กันยายน – 30 ตุลาคม 2568
3. เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 1 เดือน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 138 ฉบับ รวมระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล 30 วัน ดังนั้นแบบสอบถามที่นำไปวิเคราะห์ข้อมูลมี จำนวน 138 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 26.58 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar และ Day (2001) ได้นำเสนอว่า

การส่งแบบสอบถามต้องมีอัตราการตอบกลับอย่างน้อย ร้อยละ 20 จึงจะถือว่ายอมรับได้ จำนวนตัวอย่างของแบบสอบถามจึงจะมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

ร้อยละ (Percentages)

ค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ซึ่งได้กำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

จากนั้นหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของ นักวิชาการเงินและบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักวิชาการเงินและบัญชี ของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	12	8.69
1.2 หญิง	126	91.31
รวม	138	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	12	8.69
2.2 30 - 35 ปี	24	17.39
2.3 36 - 40 ปี	17	12.31
2.4 มากกว่า 40 ปี	85	61.61
รวม	138	100.00
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักวิชาการเงินและบัญชี ของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ		
3.1 โสด	65	47.10
3.2 หย่าร้าง/หม้าย	19	13.76
3.3 สมรส	54	39.14
รวม	138	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	2.89
4.2 ปริญญาตรี	62	44.92
4.3 ปริญญาโท	65	47.10
4.4 ปริญญาเอก	7	5.09

รวม	138	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
5.1 น้อยกว่า 5 ปี	13	9.42
5.2 5 – 10 ปี	41	29.71
5.3 11 – 15 ปี	23	16.67
5.4 มากกว่า 15 ปี	61	44.20
รวม	138	100.00
6. รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน		
6.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท	6	4.34
6.2 15,000 – 25,000 บาท	42	30.43
6.3 25,001 – 35,000 บาท	50	36.23
6.4 มากกว่า 35,000 บาท	40	29.00
รวม	138	100.00
7. ประเภทสถาบันอุดมศึกษา		
7.1 มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ	19	13.76
7.2 มหาวิทยาลัยของรัฐ	41	29.71
7.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏ	60	43.47
7.4 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	6	4.34
7.5 มหาวิทยาลัยเอกชน	12	8.72
รวม	138	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 91.31) อายุ มากกว่า 40 ปี (ร้อยละ 61.61) รองลงมา 30 – 35 ปี (ร้อยละ 17.39) สถานภาพ โสด (ร้อยละ 47.10) รองลงมา สมรส (ร้อยละ 39.14) ระดับการศึกษาปริญญาโท (ร้อยละ 47.10) รองลงมา ปริญญาตรี (ร้อยละ 44.92) ประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี (ร้อยละ 44.20) รองลงมา 5 -10 ปี (ร้อยละ 29.71) รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน 25,001 – 35,000 บาท (ร้อยละ 36.23) รองลงมา 15,000 – 25,000 บาท (ร้อยละ 30.43) และประเภทสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ (ร้อยละ 43.47) รองลงมา มหาวิทยาลัยของรัฐ (ร้อยละ 29.71)

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมและเป็นรายด้าน
ของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล (XX)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X1)	4.56	0.45	มากที่สุด
ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ (X2)	4.45	0.43	มาก
ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน (X3)	4.36	0.53	มาก
ด้านการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (X4)	4.17	0.66	มาก
ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (X5)	4.40	0.42	มาก
โดยรวม	4.38	0.39	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวม อยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.56$) และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ($\bar{x} = 4.45$) ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.40$) และด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน ($\bar{x} = 4.36$)

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวมและเป็นรายด้าน
ของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณภาพของการปฏิบัติงาน (YY)	$\bar{x}$	S D	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านความถูกต้อง แม่นยำ (Y1)	4.61	0.47	มากที่สุด
ด้านความรวดเร็ว ทันเวลา (Y2)	4.60	0.49	มากที่สุด
ด้านความประหยัด คุ่มค่า (Y3)	4.64	0.41	มากที่สุด
ด้านการบรรลุเป้าหมายของงาน (Y4)	4.48	0.50	มาก
โดยรวม	4.58	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากที่สุด จำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความประหยัด คุ่มค่า ($\bar{x} = 4.64$) ด้านความถูกต้อง แม่นยำ ($\bar{x} = 4.61$) และด้านความรวดเร็ว ทันเวลา ($\bar{x} = 4.60$) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการบรรลุเป้าหมายของงาน ($\bar{x} = 4.48$)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณของคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม ของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	YY	X1	X2	X3	X4	X5	VIFs
$\bar{X}$	4.58	4.56	4.44	4.36	4.17	4.40	
S.D.	0.42	0.45	0.43	0.53	0.66	0.42	
YY		0.380*	0.665*	0.643*	0.706*	0.778*	
X1			0.565*	0.414*	0.285*	0.525*	1.643
X2				0.677*	0.546*	0.710*	3.200
X3					0.499*	0.445*	2.104
X4						0.741*	2.625
X5							3.737

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันโดยรวม ซึ่งอาจเกิดเป็นปัญหาMulticollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล มีค่าตั้งแต่ 1.643 – 3.737 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน แต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006)

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.308 – 0.778 จากนั้น ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์ คุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม (YY) ได้ดังนี้

$$YY = 0.936 - 0.106X_1 - 0.004X_2 + 0.296X_3 + 0.077X_4 + 0.577X_5$$

ซึ่งสมการที่ได้นี้สามารถพยากรณ์ค่าคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม (YY) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F = 73.053$; $p = 0.000$) และค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR^2) เท่ากับ 0.735 (ตาราง 6) เมื่อนำไปทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลแต่ละด้านกับตัวแปรตามคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม (YY) ปรากฏผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวมของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล	คุณภาพของการปฏิบัติงาน		t	p-value
	โดยรวม			
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.936	0.232	4.043	0.000*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X1)	-0.106	0.053	-1.983	0.049*
ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ (X2)	-0.004	0.079	-0.054	0.957
ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน (X3)	0.296	0.052	5.713	0.000*
ด้านการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (X4)	0.077	0.046	1.667	0.098
ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (X5)	0.577	0.085	6.763	0.000*
F = 73.053 p = 0.000 AdjR ² = 0.735				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X1) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม (YY) และด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน (X3) และด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (X5) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม (YY) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมุติฐานที่ 3 และ 5

H_3 : คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบ

กับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

H₅: คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์และผลกระทบบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เมื่อนำคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน (X3) และด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (X5) ไปสร้างสมการพยากรณ์ของคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม (YY) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ปรับปรุง (AdjR²) เท่ากับ 0.723 โดยได้สมการพยากรณ์ปรากฏผลดังตารางที่ 7

$$YY = 0.870 - 0.130X1 + 0.320X2 + 0.662X5$$

ตารางที่ 7 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์การถดถอยกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวมของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล	คุณภาพของการปฏิบัติงาน		t	p-value
	โดยรวม			
	สัมประสิทธิ์	ความคลาดเคลื่อน		
	การถดถอย	มาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	0.870	0.228	3.818	0.000*
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X1)	-0.130	0.050	-2.574	0.001*
ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน (X3)	0.320	0.041	7.760	0.000*
ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (X5)	0.662	0.054	12.179	0.000*
F = 102.072 p = 0.000 AdjR ² = 0.723				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ มากกว่า 40 ปี สถานภาพ โสด ระดับการศึกษา ปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน

มากกว่า 15 ปี รายได้ต่อเดือนที่ได้รับในปัจจุบัน 25,001–35,000 บาท และประเภทสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความสามารถในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม และด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน

3. นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม อยู่ระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความประหยัด คุ่มค่า ด้านความถูกต้องแม่นยำ และด้านความรวดเร็วทันเวลา

4. คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม

5. คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน และด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลโดยรวมอยู่ระดับมาก และเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากนักบัญชีในยุคเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ซึ่งที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการวิเคราะห์ Big Data ที่มีความชาญฉลาด สามารถเรียนรู้เพื่อเข้ามาช่วยจัดการกระบวนการบัญชี รวบรวม ประมวลผล และวิเคราะห์การปฏิบัติงานแบบอัตโนมัติ รวดเร็วมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (2564) กล่าวไว้ว่า ในยุคปัจจุบันที่ Digital Technology เข้ามามีบทบาทสูงขึ้นในงานบัญชีของเราเครื่องมือต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Robotic Process Automation (RPA), Blockchain, Optical Character Recognition (OCR), Workflow หรือ Software Application อื่น ๆ ถูกนำมาใช้ ทั้งเพื่อลดข้อผิดพลาดลดต้นทุนในการปฏิบัติงาน หรือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ให้นักบัญชีต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองออกจาก Comfort Zone ในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เพิ่มบทบาทในการสนับสนุน สร้างคุณค่า นำข้อมูล และเครื่องมือมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อช่วยธุรกิจในการตัดสินใจและขับเคลื่อนกลยุทธ์หน่วยงาน รวมทั้งเป็นคู่คิดวิเคราะห์ให้กับหน่วยงานด้วย และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของประสุตา นาดี (2564) พบว่า นักบัญชีให้ความสำคัญกับทักษะการปรับตัวในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยให้ความสำคัญกับทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นอันดับแรก

นักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ระดับมากที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพของนักวิชาการเงินและบัญชีมีความสำคัญต่อความสำเร็จของหน่วยงาน จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรและรับรู้ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร คุณภาพของการปฏิบัติงาน ด้านความประหยัดคุ้มค่า ด้านความถูกต้องแม่นยำ และด้านความรวดเร็วทันเวลา จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานต้องการให้นักบัญชีในยุคดิจิทัลพึงมี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มนัสวีร์ วิญญูภาพ (2560) กล่าวไว้ว่า คุณภาพของการปฏิบัติงานของนักบัญชีจะส่งผลให้เกิดนำเสนอข้อมูลทางการเงินและข้อมูลทางการเงินเป็นไปอย่างมีคุณภาพ เกิดความน่าเชื่อถือและมีภาพลักษณ์ที่ดีต่อหน่วยงานและบุคคลภายนอก ทั้งนี้คุณลักษณะที่ดีของนักบัญชีในยุคดิจิทัลถือเป็นการจัดการทรัพยากรด้านบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานและหน้าที่ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานเป็นแนวทางในการรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง แม่นยำ ความรวดเร็วทันเวลา ความประหยัดคุ้มค่า และการบรรลุเป้าหมายของงาน และสอดคล้องกับงานแนวคิดของ อนุศักดิ์ ฉันทไพศาล (2564) กล่าวไว้ว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยไม่มีขีดจำกัด โดยหน่วยงานจะต้องเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นสำคัญ ปัจจัยที่เกื้อหนุนการปฏิบัติงานนั้นมาจากทั้งภายในตัวของบุคลากรเองและมาจากการบริหารงานนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งถ้าผลงานของบุคลากรออกมาดี ประสบความสำเร็จ ก็ย่อมแสดงให้เห็นถึงการบริหารงานการจัดการที่ดีของหน่วยงานอีกด้วย

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากผลการวิจัยที่แตกต่างจากสมมติฐานที่คาดหวังว่า เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพของการปฏิบัติงาน แต่จะเห็นได้ว่าวิชาชีพบัญชีไม่สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแทนได้ทุกมิติของการปฏิบัติงาน ซึ่งนักบัญชียุคดิจิทัลจะเป็นผู้ควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถสร้างผลงานได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลามากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรพสุข บุญวุฒิ (2566) พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักบัญชี การมีทักษะด้านเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ หากขาดการใช้ดุลยพินิจทางวิชาชีพ การคิดวิเคราะห์ และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เทคโนโลยีอาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานพึ่งพาระบบมากเกินไป ส่งผลให้คุณภาพของการปฏิบัติงานลดลง

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากความสามารถในการปรับตัวและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน การเลือกเวลาปฏิบัติงาน หรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบงานให้เข้ากับความเหมาะสมของนักบัญชีและความสามารถในการรับมือกับความท้าทายและอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงานถือเป็นการปรับตัวและยืดหยุ่นเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฆมนวรรณ ป้อมสนาม (2566) พบว่า คุณลักษณะของความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัล ทักษะด้านการจัดการหน่วยงาน มีความสามารถในการบริหารจัดการทีมงาน ทำงานร่วมกันกับหน่วยธุรกิจอื่น ๆ ในหน่วยงานเป็นคู่คิดทางธุรกิจ ความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลที่ดีเหล่านี้จะทำให้นักบัญชีมีความยั่งยืนและมั่นคงในอาชีพต่อไป

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ด้านการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของการปฏิบัติงานโดยรวม เนื่องจากการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นโดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น และความเข้าใจ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ทีมบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้สมาชิกในหน่วยงานเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมถึงช่วยให้สามารถแก้ปัญหาและปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โขมิตา คลายศรี และกนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า นักบัญชีจะต้องมีความเข้าใจเพื่อนร่วมงาน และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศทางการบัญชี พัฒนาทักษะด้านความรู้ (Hard Skills) และทักษะด้านทางสังคมหรือความฉลาดทางอารมณ์ (Soft Skills) ซึ่งเป็นทักษะที่ใช้ปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อให้ปฏิบัติงานร่วมกันได้ดีและประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานและส่งผลให้หน่วยงานดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นักบัญชียุคดิจิทัลควรให้ความสำคัญกับการนเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อเรียนรู้สารสนเทศให้เกิดประโยชน์และใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น รวมทั้งต้องมีทักษะในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม และซอฟต์แวร์ในการจัดเก็บ ค้นหา และจัดการข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นนักบัญชีในยุคเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 นักบัญชียุคดิจิทัลควรให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นในการทำงาน ซึ่งความสามารถในการปรับตัวและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน การเลือกเวลาปฏิบัติงาน ที่เหมาะสม หรือการปรับเปลี่ยนรูปแบบการปฏิบัติงานบางขั้นตอน

ให้เข้ากับทักษะและความเหมาะสมของตนเอง เป็นทักษะที่นักบัญชีในยุคดิจิทัลต้องมีเพื่อให้การปฏิบัติงานราบรื่นและสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 นักบัญชียุคดิจิทัลควรให้ความสำคัญกับการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็น ความเข้าใจ และแก้ไขปัญหาาร่วมกัน นอกจากนี้การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้สมาชิกในหน่วยงานเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมถึงช่วยให้สามารถแก้ปัญหาและปฏิบัติงานร่วมกันได้ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ทีมบรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบและความสัมพันธ์ของคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลกับปัจจัยอื่น ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรอื่นที่สนับสนุนให้เกิดผลกระทบ และสภาพปัญหาพร้อมอุปสรรคของการปฏิบัติงานของนักวิชาการเงินและบัญชีของสถาบันอุดมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัย โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบอื่น ๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก การลงพื้นที่ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลในรูปแบบอื่นที่มีความหลากหลายและเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ สัมมาตริ. (2563). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท แก่นขวัญ จำกัด*

จังหวัดขอนแก่น. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2568). ข้อมูลสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. สืบค้น 10 มิถุนายน 2568. จาก <https://www.mhesi.go.th>.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2568). แผนปฏิบัติการรายปี พ.ศ. 2568 ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. สืบค้น 10 มิถุนายน 2568. จาก <https://www.mhesi.go.th>.

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2568). สถิติบุคลากร. สืบค้น 10 มิถุนายน 2568. จาก <https://www.mhesi.go.th>.

โชษิตา คลายสร และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธิ์. (2564). นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศส่งผลต่อการพัฒนา บุคลากรทางบัญชีของหน่วยงานและประสิทธิภาพในงานบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตกรุงเทพและปริมณฑล. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศ*, 8(8): 106-119.

- ธมนวรรณ ป้อมสนาม. (2566). คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของนักบัญชียุคดิจิทัลในบริบทจังหวัดนครราชสีมา. วารสารมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 1(2). 1-17.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสุตนา นาคี. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ, 19(8). 19-32.
- พิชญภา ศิลาอ่อน. (2566). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ Generation Y ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล: กรุงเทพฯ.
- มนัสกรณ วังแวง และ อศินีย์ น่าน. (2566). คุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำปาง. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 9(1). 183-196.
- มนัสวีร์ วิญญาภาพ (2560). ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานสำนักงานบัญชีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ในประเทศไทย. วารสาร Veridian E-journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 10(2), 735-747.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2568). คุณลักษณะของนักบัญชี. สืบค้น 15 มิถุนายน 2568. จาก <https://www.tfac.or.th>
- สร้งนุช บุญวุฒิ. (2566). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชี. วารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี, 6(5).
- สุพัตรา หารัญดา. (2566). คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของ นักบัญชีสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 13(2). 240-253.
- อนุศักดิ์ นีนไพบาส. (2564). การพัฒนาหน่วยงานด้วยระบบบริหารงานคุณภาพ. ซีเอ็ดยูเคชั่น: กรุงเทพฯ.
- Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). Marketing research. New York : John Wiley & Son.
- Baker, Dwayne A. and John L. Crompton. (2006). Quality, Satisfaction and Behavioral Intention. Annuals of Tourism Research.
- Nunnally, J. C. (1987). Psychometric theory (2nd ed.). New York, NY: McGraw-Hill.
- Nunnally, J. C. and I. H. Bernstein. (1994). Psychometric Theory New York : McGraw – Hill.